

Poezia romaneasca dupa cel de-al doilea razboi mondial

si evolutia poeziei urmeaza aceeasi periodizare ca la proza postbelica. intre anii 1944 - 1946 sunt prezente mai multe orientari: poetii "albatrosisti" grupati in jurul revistei cu acelasi nume: Geo Dumitrescu, Dimitrie Stelaru, Ion Caraion, Constant Tonegaru etc.; poetii grupati in Cercul literar de la Sibiu: Radu Stanca, Ion Negoitescu, St. Aug. Doinas etc; precum si o orientare neprezentata de scriitori ce fac parte din suprarealism: Virgil Teodorescu, Gellu Naum etc.

Dupa 1946 urmeaza o perioada dogmatica cand valorile estetice sunt ignorate.

Cu Nicolae Labis se constata o deschidere in poezie spre valorile lirismului autentic. Se remarca G. Tomozei, A E. Bakonsky. Despre adevarata recuperare a lirismului se poate vorbi dupa 1960, prin Nichita Stanescu, C. Baltag, Ioan Alexandru, M. Ionescu, Ana Blandiana.

NICHITA STANESCU (1933 - 1983)

"Nichita Stanescu apartine unei generatii pe care istoria, zic unii, ar fi favorizat-o Ea ar fi aparut intr-un moment de gol in literatura si l-ar fi acoperit repede, beneficiind de absentia marilor modele. Nu cred deloc in aceasta ex-plicatie si am si de ce: poezia tanara din anii '60 s-a afirmat aproape simultan cu revenirea in actualitate a marilor poeti interbelici. O alianta norocoasa, intr-adevar, de care tinerii au profitat, intorcand poezia la temele si limbajul ei specific. In mai putin de zece ani fata poeziei romanesti s-a schimbat, gratie lui Nichita Stanescu si colegilor lui de generatie, gratie, desigur, si altor forte spirituale care, intr-o frumoasa competitie, au provocat realmente o renastere a literaturii romane.

Nichita Stanescu a avut, si mie imi pare bine ca are si azi, un rol de prim ordin in avangarda poeziei romanesti: un spirit care isi asuma destinul si provoaca, in chip adesea scandalos, destinul; un poet de un talent neobisnuit care se joaca mereu cu sunetele ca sa nu moara de disperare. Despre poezia lui Nichita Stanescu as spune, parafranzand ceea ce Heidegger a spus despre fiinta: e o fuga inaintea cuvintelor." - Eugen Simion
Alti reprezentanti ai poeziei contemporane

EMIL BOTTA (1912 - 1978)

OPERA: intunecatul april (1937); Pe o gura de rai (1934); Poezii (1966); Trantorul (1938); Poeme (1974); Un dor fara satiu (1976),

"Privita in realitatea ei umana, in sensurile si sunetele ei poetice, creatia lui Emil Botta este un inalt dialog existential, eu infinite ipostaze, intrebari si confruntari intre viata si moarte. intreaga lui viziune este o imensa metafora, in care viata si moartea se substituie una alteia, isi schimba prezentele, isi amesteca sensurile. Poate ca mijlocitorii cei mai frecventi aici, intre viata si moarte, sunt melancolia, visarea, nelinistea interioara, iar dincolo de ele, sau mai curand la temelia lor, este regretul, revolta ca sufletul este muritor, iar viata nu este scutita de efemer." Petru Comanescu

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

GEO DUMITRESCU (n. 1920)

OPERA: Aritmetica (1941); Libertatea de a trage cu pusca (1946); Aventuri lirice (1963); Nevoia de cercuri (1966); Jurnal de campanie (1974); Africa de sub frunte (1977); As putea sa arat cum creste iarba (1989).

"Libertatea de a trage cu pusca (1946) sta intr-un prefacut infantilism, intr-o simulare a candorii, naivitatii si ino centei de domn Goe pe un ton numai in aparenta serios de fapt malitios. Sentimentele, idealurile, marile teme lirice sunt persiflate si caricaturizate, continuu ironizate. Potrivit fondului, stilul e de o familiaritate suspecta cu locutiuni din limbajul curent: in definitiv, probabil, in fine, cu siguranta, pe legea mea, Dumnezeu sa ma ierte, Dumnezeu mi-e martor, ehe! "Suntem oameni inteligenti - ti-e mai mare dragul!... Vom avea si noi sa povestim de un razboi frumos, mare, epopeic, nemaivazut, in care, ehe! am luat parte si noi!..."."

Al. Piru

ION CARAION (Stelian Diaconescu) (1923 - 1983)

OPERA: Poezie: Panopticum (1943); Omul profilat pe cer (1945); Cantece negre (1947); Eseu (1966); Dimineata nimanui (1967); Necunoscutul ferestrelor (1969); Cartita si aproapele (1970); Deasupra deasuprelor (1970); Cimitirul din stele (1972); Selene si Pan (1971); Muntii de os (1972); Frunze in Galaad (1973); Poeme (1974); Marta, fata cu povestile in palme (1974); O ureche de dulceata si o ureche de pelin (1976); Lacrimi perpendiculare (1977); Interogarea magilor (1978). Eseuri: Duelul cu crini (1972); Enigmatica noblete (1974); Palarierul silabelor (1976); Bacovia - sfarsitul continuu (1977).

Traduceri: Edgar Lee Masters, Antologia oraselului Spoon River (1968); Pierre Emmanuel, Poeme (1972); Cinci poeti romanzi (1972); Masa tacerii, simpozion de metafore la Brancusi (1970).

"Ion Caraion este un poet vizionar cu fulgerari ce anuleaza poemul din care irump, deoarece se dovedesc prea puternice pentru substanta lui adeseori precara; straduinta lui trebuie sa mearga spre organizarea vizionara in integralitatea poemului." Ion Negoitescu

A. E. BACONSKY (1925 - 1977)

OPERA: Poezii (1950); Copiii din Valea Ariesului (1951); Cantece de zi si cantece de noapte (1954); Itinerar bulgar (1954); Doua poeme (1956); Dincolo de iarna. Pasteluri (1957); Fluxul memoriei (1957); Calatorii in Europa si Asia (1960); Imn catre zorii de zi (1962); Poeti si poezie (1963); Versuri (1964); Fiul risipitor. Poezii (1964); Echinoxul nebunilor si alte povestiri (1967); Cadavre in vid. Poezii (1969); Panorama poeziei universale contemporane 1900-1950 (1972); Botticelli (1975); Remember. Fals jurnal de calatorie, vol. MII (1977); Corabia lui Se-bastian. Poezii si anti-poezii (1978).

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

"Un poet de mare talent si un virtuoz, a carui opera a inceput sa para din pricina "realismului" ce se practica si se gusta din ce in ce mai mult in ultima vreme usor desueta, calofila, ca si, dealtminteri, aceea a lui Dimov, este Anatol E. Baconsky. (...)

Noua, indrazneata pentru timpul cand a fost scrisa, este poezia de dragoste a lui A E. Baconsky din Fluxul memoriei. Apelul la natura reia firul eminescian in imagini cu totul noi, moderne, eu ecouri ce pot trimite insa la suavitati de Renastere." Ion Rotaru

LEONID DIMOV (1926 - 1987)

OPERA: Versuri (1966); Pe malul Stixului (1968); 7 Poeme (1968); Carte de vise (1969); Semne ceresti (1970); Eleusis (1970); Deschideri (1972); ABC, Poeme (1973): La (1974); Litanii pentru Horia (1975); Dialectica varstelor; Poeme (1977); Texte (1980); Tinerete fara batranete (1978); Vesnica reintoarcere (1982).

"Un ermetic descins din Ion Barbu, balcanizat ca Gh. Magheru, dar la o treapta a finetei mult superioara, arghealitati fascinante pe alocuri, "oniric" si acumulator de realitati fascinante prin teribila lor concretete, barochist, grav si burlesc deopotriwa, manierat prin gratuitatea inventiei imagistice si virtuozitatea asamblarii cuvintelor rare in versuri perfecte, toate acestea sunt, negresit, adevarate. Dar, dincolo de ele, farmecul secret al artei poetului scapa. Ca un silf, desi ni se infatiseaza dimpotriwa in posturi mai curand grotesci si neajutorate, Dimov aluneca printre definitii." Ov. S. Crohmalniceanu

GRIGORE VIERU (n. 1935)

OPERA: Alarma (1957); Muzicuta (1958); La fereastra cu minuni (1960); Buna ziua, fulgilor; Fat Frumos curcubeul; Ce poezie stii tu (1961); Faguras; Cum mi-am invatat baiatul cifrele si numaratul; Soarele cel mic; Multumim pentru pace (1963); Ceasornicul padurii, Versuri (1965); Poezii de sama voastra (1967); Numele tau (1968); Duminica cuvintelor (1969); Trei iezi, Codrule, codrutule (1970); Mama (1975); Versuri (1976); Albinuta (1979); Sa cresti mare; Poftiti de intrati (1987); Aproape (1974); Un verde ne vede (1976); Fiindca iubesc (1980); Poezii; Taina care ma apara (1983); Scrisori alese (1984); Cel care sunt (1987); Mama (1988).

"Un poet care si-a asumat greul unui grai trecandu-l prin inima sa si, incarcat de rabdare, intelepciune si noua frumuseti, il intoarce semenilor sai care-si deschid de bunavoie inima sa-l primeasca, pentru a-si duce mai demn, pe mai departe viata in spiritul dreptatii, al iubirii ce covarseste si poate birui totul, al credinciosiei fata de cele nepieritoare si al nadajduirii ce nu poate da gres, un asemenea poet ramane-va "suflet in sufletul neamului sau". O astfel de intruchipare exceptionala este acest poet, acest om cat o lacrima in rostogol pe obrazul planetei. Iar Gri-gore Vieru nu este singur, stejarii cei mai vigurosi tot in padure cresc, el face parte dintr-o generatie cu carti si opere ce s-au impus in constiinta cititorilor in ultimele decenii" - Ioan Alexandru

IOAN ALEXANDRU (n. 1942)

OPERA: Cum sa va spun (1964); Viata deocamdata (1965); Infernul discutabil (1966); Vina (1967);

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Vamile pustiei (1969); Poeme (1970): Imnele bucuriei (1973); Imne (1967-1973); Imnele Transilvaniei (-1976); Imne (1977); Imnele Transilvaniei (1978); Iubirea de patrie, Jurnal de poet (1978); Imnele Moldovei (1980); Imnele Țării Românești (1981); Poezii; Pamant transfigurat (1982); Imnele iubirii (1983); Imnele Putnei (1985).

"Lumea lui Alexandru continua sa fie alimentata de spiritualitatea rurala, in perimetrul careia, ca si Blaga, existenta e interpretata in perspectiva unei ritualitati arhaice, cu deosebirea, esentiala totusi, ca la poetul' mai tanar satul nu mai constituie o "geografie mitica" eliberatoare in raport cu tragicul existentei moderne, ci se supune unui destin cosmic integrator, -nediferentiat, admitand coexistenta tensiunii tragice si a destinului contemplativ. Un existentialism sui-generis prezideaza la constructia acestei viziuni - si este semnificativ faptul ca principalele puncte mitologice de reper, retinute in Infernul discutabil, sunt: Oedip - exaltand valorile vietii in ciuda poverii destinului, Sisif - asumandu-si cu demnitate o suferinta ciclica, atenuata insa de costiinta ei, ori Iov, cel deposedat de orice speranta, predandu-se ritmicii elementare a existentei." Ion Pop

ANA BLANDIANA (n. 1942)

OPERA Persoana intaia plural (1964); Calcaiul vulnerabil (1966); A treia taina (1969); Cincizeci de poeme; Calitatea de martor (1970); Octombrie, Noiembrie, Decembrie (1972); Poezii; Somnul din somn (1974); Eu scriu, tu scrii, el scrie (1976); O discutie la masa tacerii (1977); Poeme (1978); Ochiul de greier (1981); Cea mai frumoasa dintre lumile posibile; Proiecte din trecut (1982); Ora de nisip. Poeme (1983); Coridoare de oglinzi (1984); Stea de prada (1985); Autoportret in palimpsest; Intamplari din gradina mea (1986); Arhitectura valurilor (1990).

"La Blandiana, visul este o notiune existentiala si filosofica in acceptia data de Blaga. In Somnul din somn (1977) si Ochiul de greier si in o buna parte din poemele din 1974, tot ce e in lume se petrece intr-o somnie situata intre voluptatea eminesciana a integrarii in ritmurile cosmice si teroarea blagiana a sfarsitului. Blandiana aduce o nota personala senzorial-intelectuala, un rasfat al spiritului angoasat de ideea mortii si sedus, in acelasi' timp, de viziunile crepusculare." Eugen Simion